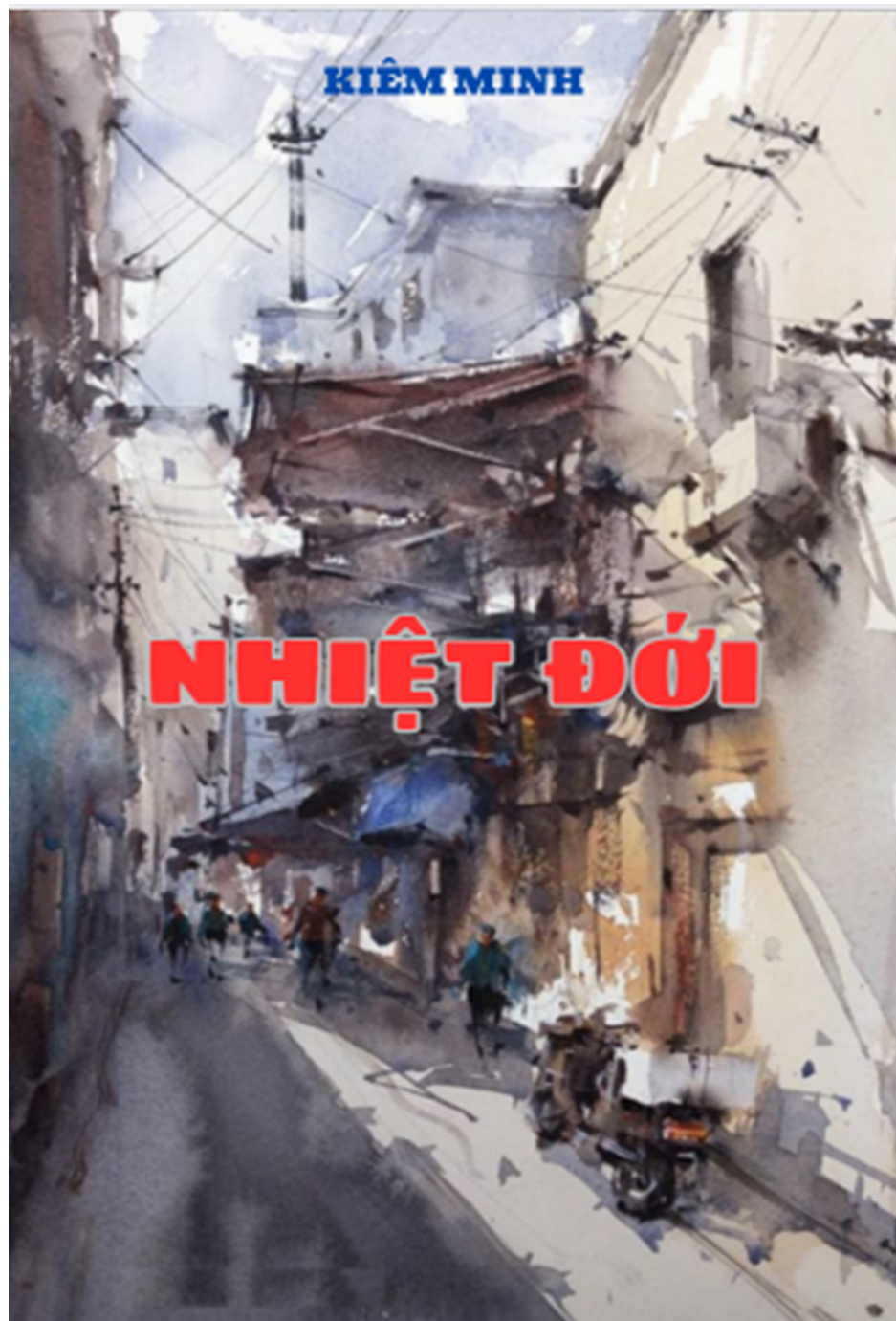

KIÊM MINH

NHIỆT ĐỚI

Nhiệt đới

Kiên Minh

nhật đới

truyện ngắn

Kiên Minh

Bìa: *M.C.P*

Nguồn: *Thư Quán bản thảo*

nhật đới

truyện ngắn

KIÊM MINH

Tuần báo KHỞI HÀNH
số 17 ngày 21/8/1969

Kiêm Minh, tác giả tập truyện
MẸ Á CHÂU, là một nhà văn
mà mỗi sáng tác của ông đều được đón
đọc như người ta vẫn chờ đợi. Bởi Ông
viết rất ít, nhưng mỗi lần viết, đó đều là
tác phẩm. Một mình, Kiêm Minh đứng

riêng một chốn, không chói lòa ánh sáng nhưng tác phẩm của ông luôn luôn lấp lánh ánh sáng. Để người đọc soi vào. Ba mươi chín tuổi, sinh ở Huế, ông đã nổi tiếng từ những năm 1953, 1954, trên báo Đời Mới và sau này, Nguồn Sống Mới.

NHIỆT ĐỐI là truyện ngắn mới nhất của ông được viết ra sau nhiều năm không viết.

Thạch đã ở qua nhiều khu ngõ hẻm, nhưng chưa có khu ngõ hẻm nào mà chàng thấy đầy tinh chất đặc biệt như nơi chàng đang ở. Cũng chưa có cái khu ngõ hẻm nào mà đã để lại cho chàng một kỷ niệm chán chê như chu ngõ hẻm này.

Ở đây, người ta làm chuyện sinh đẻ thật là siêng năng: con nít nơi đây đông không thể tưởng, Chúng làm cho cả vùng nhỏ này thường xuyên đầy tiếng ồn ào náo động và chúng đã là những chướng ngại vật sống cho sự lưu thông dù sự lưu thông đó là sự lưu thông bằng hai chân.

Nếu như có ai phàn nàn về điều này thì hầu hết những người lớn đều nói:

– Nhà cửa như cái lỗ mũi, hơi bọn nhỏ chúng biết chơi ở đâu? Máy cái đường ngoằn ngoèo trong khu này cũng như là vườn chơi vậy! Ai mà đi xe gắn máy thì coi chừng. Đụng đến con nít là có chuyện đa!

Đụng đến con nít là có chuyện, điều này thì ai ở trong khu xóm này cũng đã rõ. Ấy vậy mà lâu lâu, vẫn có những cha đi ẩu, xe gắn máy đã vào hẻm rồi mà vẫn cứ cho chạy tạch tạch để đụng một vài đứa con nít chơi. Những lúc này thì phải biết. Con nít bị đụng khóc ré lên rồi thì sau đó, người lớn chạy ra và cuộc đấu lý bắt đầu giữa hai bên, người đi xe và cha mẹ đứa con nít. Những lúc này, tình mẫu tử, tình phụ tử, đặc biệt là mẫu tử được biểu diễn một cách vô cùng hăng say.

– Đi xe cái gì kỳ vậy? Muốn giết con nít sao?

– Sao để con nít ra chơi giữa đường?

– Đây mà là cái đường hả?

– Đây không là cái đường thì là cái gì? Nói nghe coi?

Người mẹ (hay người cha) vừa đấu khẩu với kẻ đi xe vừa đưa tay rờ rờ, nắm bóp nơi phần thân thể bị xe đụng của đứa con nít. Chẳng có sự sưng da sưng thịt nào, nhưng mà người mẹ (hay người cha) vẫn có vẻ mặt đầy lo âu thật sự và đôi mắt thì tóe lên lửa giận đối phương bùng bùng.

Trông cái vẻ mặt đó và ánh lửa giận tóe lên nơi đôi mắt của phụ huynh... con nít, thường thường là kẻ đi xe phải xuống nước. Sự xuống nước này phần lớn do ở

chỗ kẻ đi xe thấy chung quanh người ta đứng về phía với cha mẹ đứa con nít rất đông.

– Trời! Cha này ngang quá ta!

– Đây là cái đường mà... không phải là cái đường!.

– Vào đây xuống xe không được sao? Cha chết mẹ chết hay sao mà tranh thủ thời gian quá vậy!

– Thằng cha này còn nói bướng thì... oánh bỏ mẹ!

Do ở chỗ dư luận phản ứng ghê gớm như vậy nên kẻ đi xe đụng con nít trong khu hẻm này bao giờ cũng chịu thua. Không phải chịu thua khơi khơi mà được đâu! Đã chịu thua thì phải xin lỗi người ta đành hoàng.

Chính vì cái luật lệ vừa kể mà con nít trong khu ngõ hẻm này chúng xem những con đường nhỏ trong khu như là thuộc về chúng. Chúng thường tổ chức các cuộc chơi trên đường mà cuộc chơi chúng khoái nhất là chia hai phe để đánh nhau. Trong cuộc chơi này chúng mang những súng dài súng ngắn bằng gỗ sơn đen. Khi bắn phe đối phương, miệng chúng la lên: “Pần Pần, khe khe khè khè” một cách rất kỳ khôi. Cuộc chiến tranh của chúng thường làm cho người lớn bức mình, vì nó gây quá nhiều tiếng động, nhất là vào khoảng giờ mà người lớn cần nghỉ ngơi. Mà tụi con nít thì lại cứ nhè vào lúc này đến... sanh giặc.

Bởi thế nên, điều xảy ra rất thường là các ông làm giặc ranh con cứ bị cha mẹ hay anh chị chúng chạy ra nắm cổ lôi

vào nhà sau khi đã tát cho mỗi đứa vài tát không phải là không đau.

Khu ngõ hẻm mà Thạch ở ngoài sự ồn ào náo động do con nít gây nên thường xuyên, còn có nhiều sự ồn ào náo động do người lớn gây nên nữa cũng rất thường xuyên. Chính những sự ồn ào náo động này, đối với Thạch mới là khó chịu... Cái ồn ào náo động mà Thạch không ưa nhứt là cái ồn ào náo động xuất phát từ những vụ cãi vã nhau giữa mấy người đàn bà, bận cũng chẳng ra bận mà rồi rảnh cũng chẳng ra rồi rảnh. Chẳng ngày nào mà lại không có xảy ra một vài vụ to tiếng giữa mấy bà. Cái nguyên nhân chính, Thạch để ý ghi nhận, là do sự bình vực con cái.

Những người đàn bà ở khu này, họ rất kỳ, ít ai biết lẽ phải, ít ai chịu nhường

nhìn ai và cái tánh xấu nhất của họ là thường nói xấu nhau về những chuyện không đâu vào đâu.

Chẳng có người nào chịu cho người nào là tốt cả. Họ tìm vạch những điều bí ẩn của nhau một cách rất tài tình, họ nói xấu nhau một cách rất ngon lành. Có những chuyện Thạch biết họ dựng đứng lên để nói xấu nhau, nhưng chàng thấy những chuyện đó như là có, như là phải có mới được.

Mãi được nghe được biết về các câu chuyện của họ, Thạch thấy vừa thương vừa ghét họ. Sao họ lại ác thế, những con người mà có khi Thạch thấy cũng rất hiền lành, độ lượng. Không biết có phải vì sự chật chội của nhà cửa, sự ồn ào của nơi ăn chốn ở. Không biết có phải vì tình trạng thiếu vệ sinh của ngõ hẻm, có phải vì hơi nóng của tôn lúc giữa trưa, có phải

vì trời mưa lớn làm động nước tạo nên cảnh dơ dáy làm cho da thịt và tâm hồn người ta ngứa ngáy. Khiến người ta dễ sanh chuyện với nhau, riết rồi quen, sự thích sanh chuyện ấy trở thành... tật?

Thạch nghĩ thế và nghĩ thêm rằng cũng do ở chỗ họ rồi rảnh, mà lại không dồi dào tiền bạc để cho họ có quá nhiều thì giờ mà nhìn vào hoàn cảnh chẳng mấy vui của chính mình rồi đi tìm vui bằng cách nói chuyện này chuyện kia.

Nghĩ thế Thạch không lấy làm ngạc nhiên trước một vài mẫu đối thoại đầy vô ích giữa họ với nhau.

– Này chị Ba, con mẹ Tính tháng này hốt hụi...

– Nó hớ rồi. Hụi nó hốt lời nhiều quá. Chắc nó kẹt lắm mới chịu như vậy.

– Làm gì mà không kệt. Lương tiền của chồng nó thì bao nhiêu mà chị thấy đó, nó cứ may sắm rồi lại thua bạc nữa.

– Này bà ơi! Chiều qua, tôi thấy mẹ Tính nó đi với thằng cha nào... không phải chồng nó.

– Chuyện đó thường.

– Thằng chồng nó ngu quá!

– Không ngu đâu. Nó biết chớ. Nhưng mà,.. mình cũng chẳng rõ tại sao nó cứ để vậy.

– Thế thì nó sợ con mẹ rồi!

– Không phải. Nó không có sợ con mẹ.

– Thế thì là nó mê con mẹ.

– Cũng không phải!

– Bà này! Sốt ruột quá. Tại sao thì nói mẹ nó đi!

– Nó thích cho con mẹ làm như vậy! Vì... vì là nó có mèo. Nó... nó muốn bỏ con mẹ mà chưa có dịp. Nó để cho con mẹ tự do, tự do mãi rồi quen, quên mất không đề phòng... rồi thì khi đó thằng cha nó mới chụp và nó bỏ.

Trong khu ngõ hẻm mà Thạch ở có một tiệm cà phê mà ở đó lúc nào cũng đầy những người, buổi sáng, cũng như buổi chiều và buổi tối. Tại đây, người ta nói kể cho nhau nghe rất nhiều chuyện, có nhiều chuyện quá thường, có nhiều chuyện rất kỳ dị.

- Con Sáu có đi ô-kê, mà kín lắm. nó tưởng không ai biết, nhưng... trời bất dung gian... đảng, tui biết. Bởi thế cho nên nó ngán tui lắm.

– Nè! Mẹ Tuyền bây giờ giàu lắm. Nó giàu là nhờ luôn đồ lậu P.X.

– Chị Hai biết không? Con gái ông Kham nó mới phá thai, hết 10 ngàn.

– Thằng Tâm nó đào ngũ rồi bây giờ lại nhập ngũ, chắc nó còn đào ngũ lần nữa cho mà coi!

– Hôm qua, thằng Hình “cặp tàu” ông Lương, ham ăn ham uống quá, tối về ói ra hết cả, chắc nó tiếc lắm. Thằng cha đó, hể khi nào bà con nghe nó ói thì là nó vừa mới “bắt địa” anh em đó.

– Thôi, nó nghèo mà anh em “kêu ngạo” nó làm gì tội nghiệp nó. Đáng lẽ anh em thấy nó thế thì thương nó mới phải. Anh tưởng tui không từng thương nó sao?

– Anh làm như anh là người... “cao xa” lắm, biết thương người lắm. Tui đây này tui thương nó lắm, nhưng rồi sau này.... thì hết thương nó nổi.

– Anh hẹp bụng lắm! Thăng Hình nó nghèo thì nó thế.

– Tại biết nó hồi trước khi nó có tiền nó cũng chơi rộng với anh em. Nay nó nghèo thì lâu không được ăn nhậu ngon lành, có ai mời thì nó làm quả, nên sau đó nói ôi thì cũng nên tội cho nó, đừng cười nó mới phải.

– Như vậy, bộ ai nghèo thì cũng đi bắt địa rồi khuya về ói làm ồn hàng xóm láng giềng sao?

– Thôi, bỏ qua chuyện đó đi hai cha. Hai cha nói gì tui không cần biết, tui chỉ thấy hai cha càng nói thì tui càng muốn

ói. Cái gì mà người ta đang ăn uống mà nói chuyện ới mưa.

– Thôi, phải rồi! Hai cha này lỗi rồi. Người ta đang ăn uống mà cứ tưởng thuật chuyện ới. Này! mấy cha đọc tin này chưa? Tim thấy một cái đầu lâu trong giỏ rác ở đường Yên Đỗ. Chà ghê quá! Này, để tui nói chuyện này nghe chơi! Ở đây, có ai đã được thấy chim và cá bu đến ăn xác người chưa. Hồi đó tui ở Sư đoàn 5. Bữa đó đi hành quân, đại đội tui đi qua một con đường xuôi theo con rạch. Tui nghe có mùi hôi như là mùi nước mắm thúi. Tui nói với thằng bạn: này mày tao nghe có mùi gì thúi thúi mày ơi! Thằng bạn tui nó nói: có mùi gì thúi chắc là con gì chết. Vừa lúc này thì tui thấy ở nơi một khúc đường, mấy đứa trong đại đội hể đi quả đến đó là đứa nào cũng dậm đầu chạy. Tui nói: cái gì kỳ vậy! Sao lại

đến đó thì chạy. Tui đi lên. Và khi tui đến nơi khúc đường đó thì ôi thôi, tui vừa mới nhìn một cái là tui bủn rủn chân tay.

Mình là lính, mình từng thấy rất nhiều xác chết rồi, nhưng lần này cái xác chết này mới làm tui sợ, làm tui buồn, làm tui chán. Nó nằm ngâm một phần xuống nước, một phần trên đất. Phần ngâm dưới nước là từ bụng xuống, phần trên đất là phần từ bụng trở lên đầu. Nói là bụng, là đầu là nói... thế thôi chứ nó còn hình thù rõ rệt gì đâu. Cái bụng thì phình lên và cái mặt thì đầu còn ra cái mặt... Tui thấy mấy con chim đang mổ mổ ở nơi cổ cái xác và dưới nước thì có năm sáu con cá đang rĩa bụng. Trời ơi! dễ sợ quá!

– Thôi mày, đừng kể tiếp nữa mày. Nghe ghê quá! Mày có cho tao uống ly cà phê này cho ngon lành không?

– Trời! cái thằng này! Bộ tao kể chuyện đó cốt để làm hư ly cà phê của mày sao? Gặp lúc thì tao kể, chớ ai mà muốn kể làm gì chuyện đó. Chính tao bây giờ kể lại mà cũng nghe ớn nghe ghê!

– Ủ, dẹp cái chuyện xác chết đi để uống cà phê.

– À này, anh em ai biết chuyện này không? Sòng bạc của bà Mạnh trong ngõ bị tụi nó đến giật tiền hôm qua. Tụi nó giật được 30 ngàn.

– Tụi nó là ai?

– Là mấy thằng quỷ sứ đó chớ còn ai nữa.

– Ô! Hãy kệ nó! Cho nó giật. Có tiền đánh bạc thì bị giật cũng... được! Ai làm gì mặc.

Tiệm cà phê này là một nơi rất quen thuộc của những người sống trong khu ngõ hẻm này. Đây là nơi mà người ta ngồi kể bất cứ chuyện gì, từ những chuyện mộng mị hoang đường ma quái cho đến những chuyện thực rất thực, vô cùng thực của cuộc đời, đặc biệt là cuộc đời trong khu ngõ hẻm.

– Ai biết chuyện này không? Vợ chồng ông Tư đăng báo từ con Nguyệt rồi đó! Nó đi học thì không chịu đi học mà đua đòi ăn diện, nay cặp thằng này mai cặp thằng kia đi chơi cùng Sài Gòn. Nó về nhà coi cha mẹ nó không có gam nào hết. Nó vừa mới đánh cắp của má nó 30 ngàn.

– Chuyện này ai biết không? Ông Cảnh công nợ quá, hôm qua, uống thuốc ngủ cả một ống. May mà vợ ông biết, chở ông vô bệnh viện đô thành rửa ruột...

– Đó, chú thấy không, đánh để mãi rồi thì chụp không được đuôi mà lại lòi đuôi. Ông Cảnh mê đề lắm!

– Mê gì! Muốn hốt bạc chớ mê gì? Anh không rõ chữ mê mà cứ cãi.

– Thì vậy là mê chứ gì nữa? Mê nghĩa là không tỉnh.

Trong khi có người nói như vậy thì có mấy người lại bàn đến chuyện đánh đề. Bữa nay thứ hai, kỳ này tui phải đánh “mặn”, một vài con mới được. Hôm qua tui nằm thấy hai con khỉ. Lạ quá khỉ gì mà mặt thì khỉ mà thân mình thì gần gần như con chó. Mà lại có con rắn vòng nơi cổ hai con khỉ nữa.

– Đ.M. nằm thấy gì mà rắc rối. Thế thì biết đánh con gì.

– Đ.M. mình nghèo mỗi tuần đánh một vài số nó mà trúng thì cũng đỡ khổ. Đánh hoài cứ trật lất! Trong lúc đó thằng cha Vỹ cả đời không chơi đề chơi đuôi gì hết, hôm đó, nhậu say gọi 500 cho Ba Lâm đánh số... số gì đó quên mất đến khi xổ ra nó đúng... Thiệt là tiền bạc cũng như là chim. Tiền nó gọi tiền đến. Tiền nó nịnh tiền mày ôi! Đ.M!

Lúc này là vào buổi sáng chúa nhật, Thạch nhớ thế. Thạch ngồi với một người bạn trong một góc của tiệm cà phê này. Chàng nhớ lại một chuyện xảy ra có dính dáng đến chàng rất nhiều đã làm cho chàng chán chê cái khu ngõ hẻm này. Chàng nghĩ đến một người con gái trước kia ở đây, không biết bây giờ ở nơi nào. Người con gái đó không đẹp nhưng chàng thấy có duyên và chàng đã yêu. Nhiều lần chàng đã đưa nàng đến trường

học và hai người có trao đổi một vài mẩu chuyện tâm tình. Nàng nói chuyện rất có duyên. Chàng đã hơn một lần nói tiếng yêu cho nàng nghe và nàng mỉm cười, cử chỉ nàng trong lúc này hơi luống cuống và đôi mắt thì đầy xúc động.

Chàng muốn xây dựng cuộc sống lứa đôi với nàng, và đã ngỏ cho nàng biết thế. Nàng nghe thế, im lặng, một sự im lặng đầy lời nói.

Hai người thật có những điểm phù hợp trong cuộc sống: cô đơn, tha thiết nhưng dè dặt tâm tình. Họ ở trọ gần nhau. Ít người thân thích đến với họ. Có lẽ những người thân thích của họ đều ở xa, hoặc là vì lý do nào đó mà họ muốn lánh xa đại gia đình mình.

Những điểm phù hợp đó đã làm cho tâm hồn họ gần gũi nhau. Tình yêu của

họ chưa đậm lắm, nhưng tình yêu đó của họ đã được tô bằng những nét màu hồng.

Cả hai người mang tình yêu trong lòng, và cũng mang nỗi sợ trong trí. Họ sợ cái khu ngỗ hẻm đúng ra là những người trong khu này. Những người ở đây, họ thường bàn ra tán vào dệt nên những điều động trời.

Vì thế, không ai bảo ai mà hai người giữ gìn rất kín đáo chuyện yêu đương của mình.

Nhưng thế mà cũng xảy ra chuyện động trời làm tình họ tan vỡ không phải trong thơ mộng, đẹp đẽ mà là trong sự lỗ bịch thô bỉ.

Một chiều, Thạch chờ đợi người mình yêu để đi cùng nàng đến trường

thì, rất bất ngờ, khi chàng tiến đến gần nàng, nghe nàng nói:

– Thật, chưa bao giờ mà tui thấy có một người đàn ông nào ghê tởm, bỉ ổi như... ông?

Thạch khựng người, chàng ngạc nhiên đến tận cùng:

– Sao? Cô điên sao?

– Ông đừng vờ vĩnh. Thật chưa bao giờ mà tui thấy có một người đàn ông nào ghê tởm, bỉ ổi như ông?

Thạch thấy tình thế rất nghiêm trọng. Chàng tự dặn hãy bình tĩnh, và khi chàng ở trong sự bình tĩnh, chàng nghĩ có lẽ có ai ở trong khu ngõ đã nói gì đó làm cho người chàng phải đi đến sự tức giận như thế này đây.

Thạch nói:

– Có điều gì thì... hãy bình tĩnh mà trình bày, tại sao bỗng nhiên....

– Thôi, xin ông để yên cho tôi Ông là đồ tôi...

Thạch đứng lại lên đường. Chàng không bước nổi nữa. Tâm hồn trí óc chàng rã rời. Thạch nghĩ: Có chuyện gì thì chàng chưa biết, nhưng đây chính là vì “cái ngõ hẻm, sự nghèo đói của con đường hẹp”, mà những hiểu lầm tai hại đã tới... Chàng nhớ tới câu của một người mẹ hay người cha ở trong ngõ đã nói lên khi đấu lý với kẻ đã đụng xe đưa con nít con họ: đây là con đường mà không phải... là... con đường.

Thạch nhớ lúc đó chàng đứng lặng bên đường đến gần 10 phút, rồi sau đó

thì chàng gọi xe tắc-xi bảo đưa chàng đến một quán rượu. Hôm đó, rượu vào trong người chàng khá nhiều. Chàng quyết định chấm dứt mối tình và không cần tìm hiểu nguyên do nào đã làm cho người con gái duyên dáng thường ăn nói rất lịch sự, hôm nay chửi chàng.

Mãi về sau chàng biết được nguyên do: Ở trong ngõ có một người đàn bà sắc tàn duyên úa, từ lâu nay mơ ước chàng.

Người đàn bà này đã phao truyền trong ngõ là ông Thạch nói là ông Thạch đã đem cái cô nhỏ đó đi ngủ khắp cùng các khách sạn ở Sài Gòn.

Thạch đang nhớ lại chuyện cũ thì người bạn bỗng cùng lúc nghĩ đến mối tình của Thạch, hỏi Thạch:

– Bây giờ cô ấy ở đâu?

– Tôi chẳng rõ. Vào ngày mai lại, sau khi xảy ra chuyện chửi rửa tôi là đồ tồi thì cô bé xách va-li đi ở nơi khác.

– Sao anh không đi tìm... Anh còn yêu?

Thạch cắt ngang, giọng uể oải.

– Để giải thích, để cắt nghĩa, để nối lại tình yêu. Tôi thấy mệt mỏi. Cuộc sống đó làm mình mệt. Có lẽ mình mất đi rồi sự trẻ trung tình cảm.

Trong lúc Thạch nói câu này thì Thạch nhìn lơ đãng ra ngoài đường hẻm nhỏ đầy con nít. Chúng đang la hét. Cùng với tiếng la hét của bọn trẻ nhỏ còn có bao nhiêu tiếng động khác nữa: một bản hát tân nhạc, một bà vọng cổ, tiếng xe gắn máy nổ, tiếng chửi thề của ai đó ở trong tiệm cà phê vì một chuyện bực mình nào đó.

Thạch mĩnh cười nhớ đến câu nói

– Đây là đường... mà không phải là đường...

*KHỞI HÀNH – Tuần báo văn học
nghệ thuật ra ngày thứ năm số 17, ngày
21-8-1969.*

Chủ nhiệm chủ bút: Anh Việt Trần
Văn Trọng.

Thư ký tòa soạn: Viên Linh

